

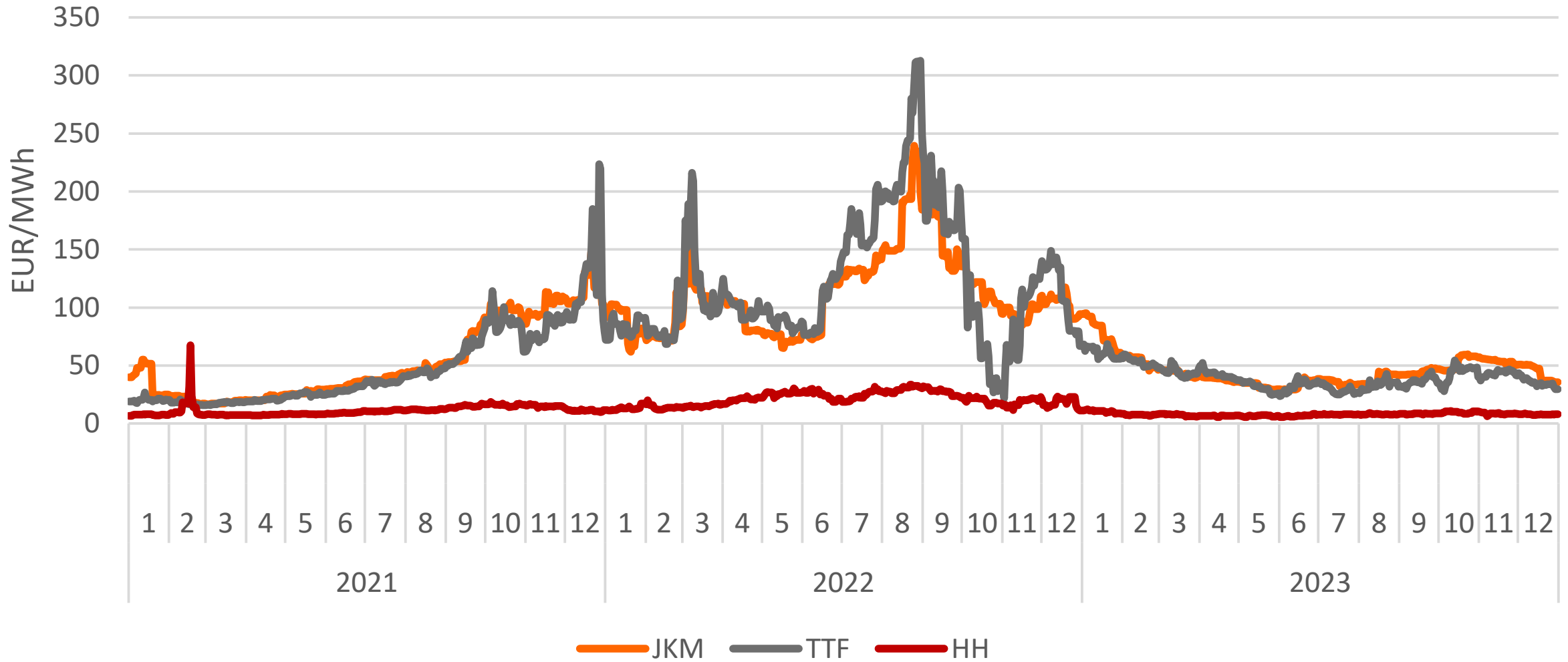
GLOBALIS ÉS EURÓPAI GÁZPIACI HELYZET

Kotek Péter

kutató főmunkatárs
REKK

Budapest, 2024.03.13.

Az energiaválság nehezen már túl van Európa...

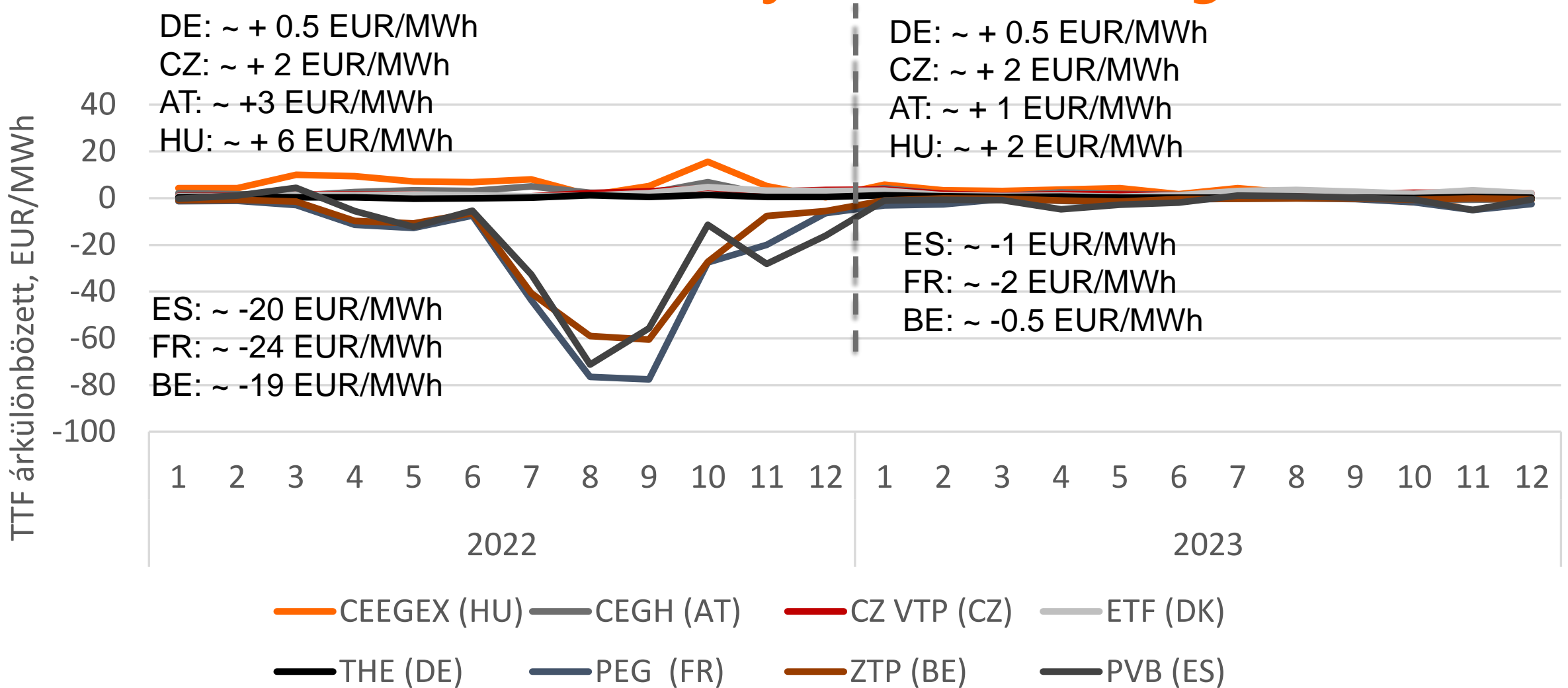

Adatok forrása : EIA, EEX, Investing.com

A kínálat nő, a kereslet mérséklődik, de a piacok „feszesek” és érzékenyen reagálnak

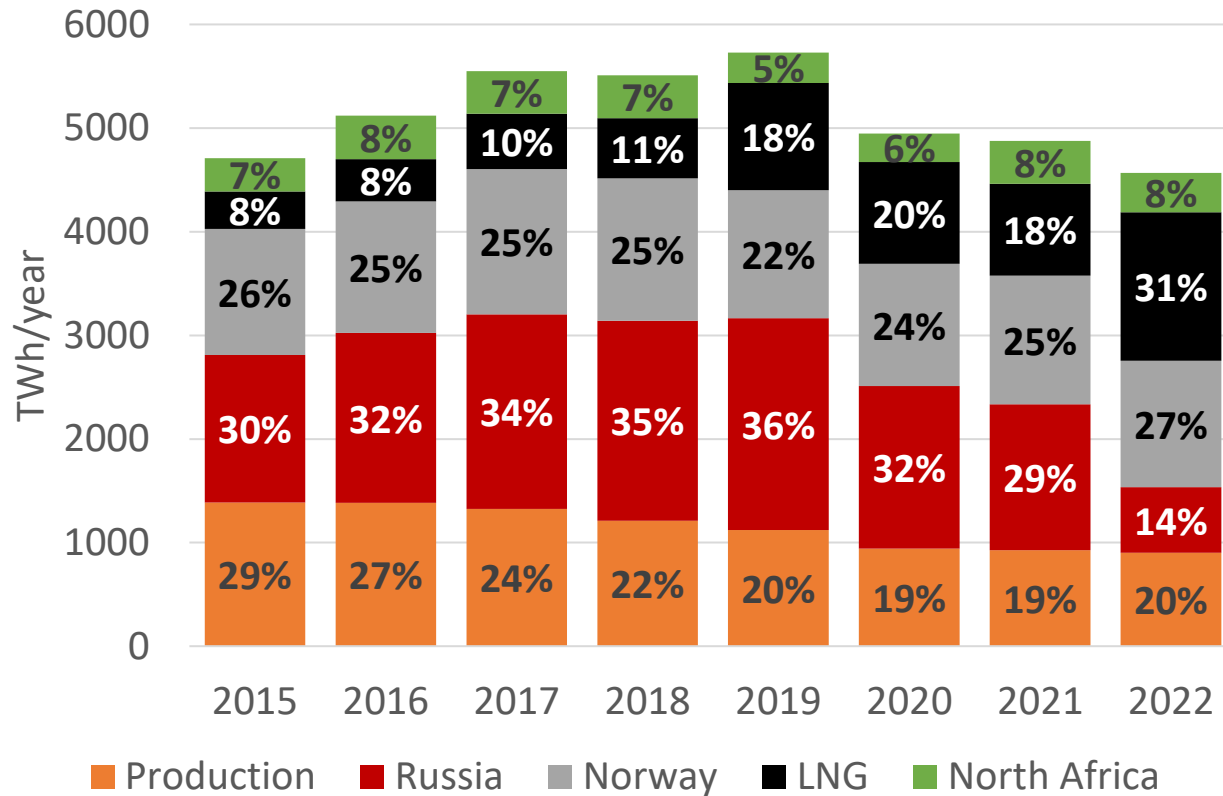

A regionális tőzsdék 2022-ben erősen szétszakadtak, de 2023-ra visszaállt a korábban jellemző konvergencia

Adatok forrása: EEX, CEEGEX

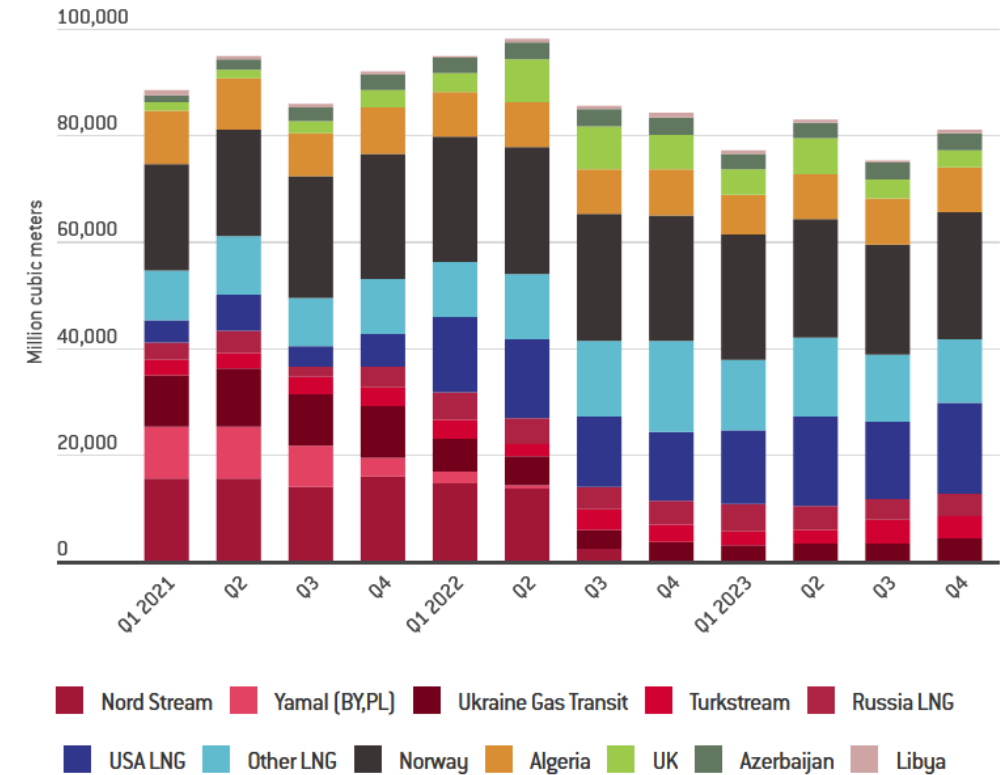
Az orosz vezetékes gázt felváltotta az LNG és a keresletcsökkenés

Forrás: ENTSOG

Figure 5: EU quarterly imports by source

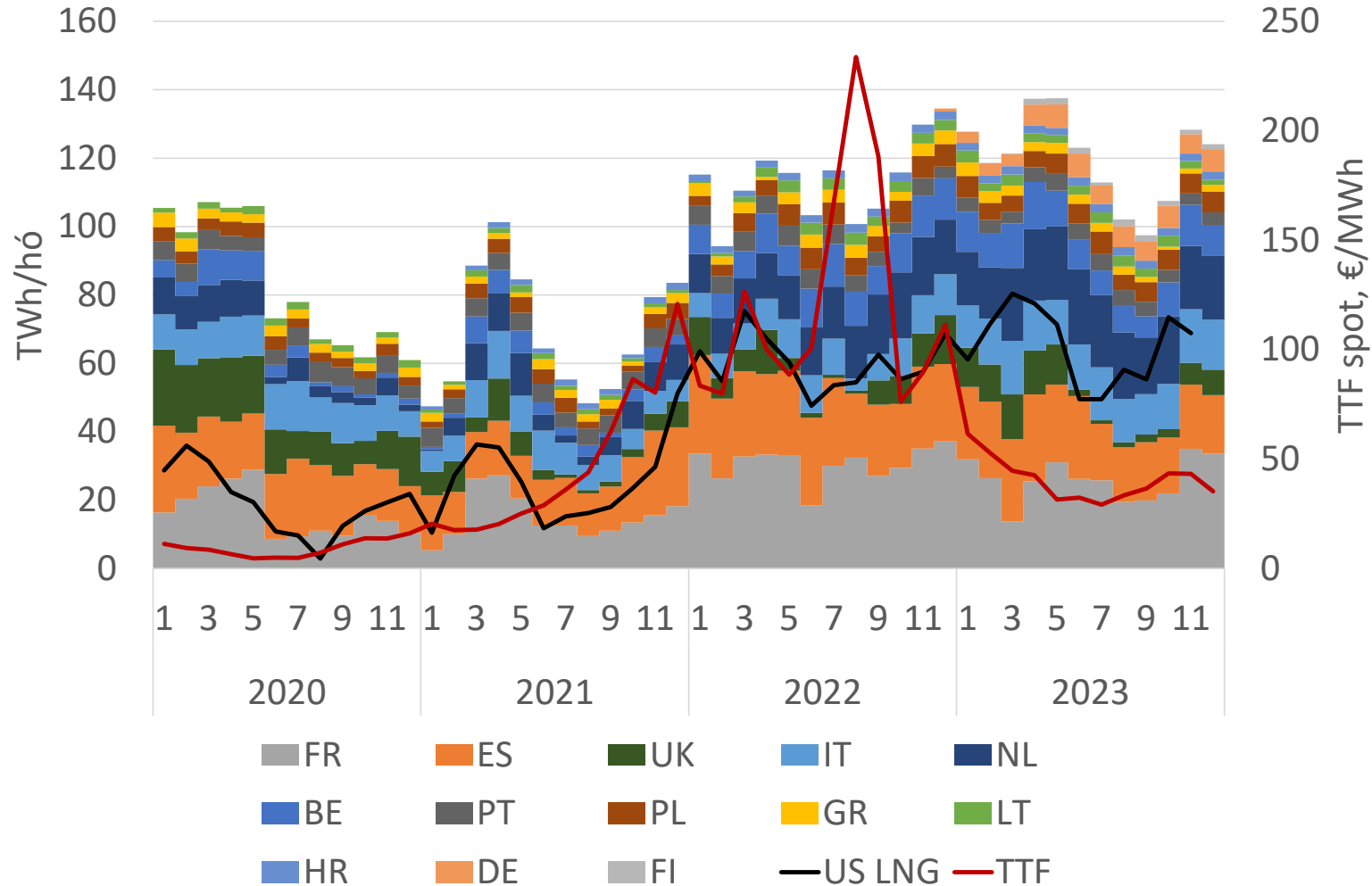
Last updated: 10/01/2024 (updated every quarter)

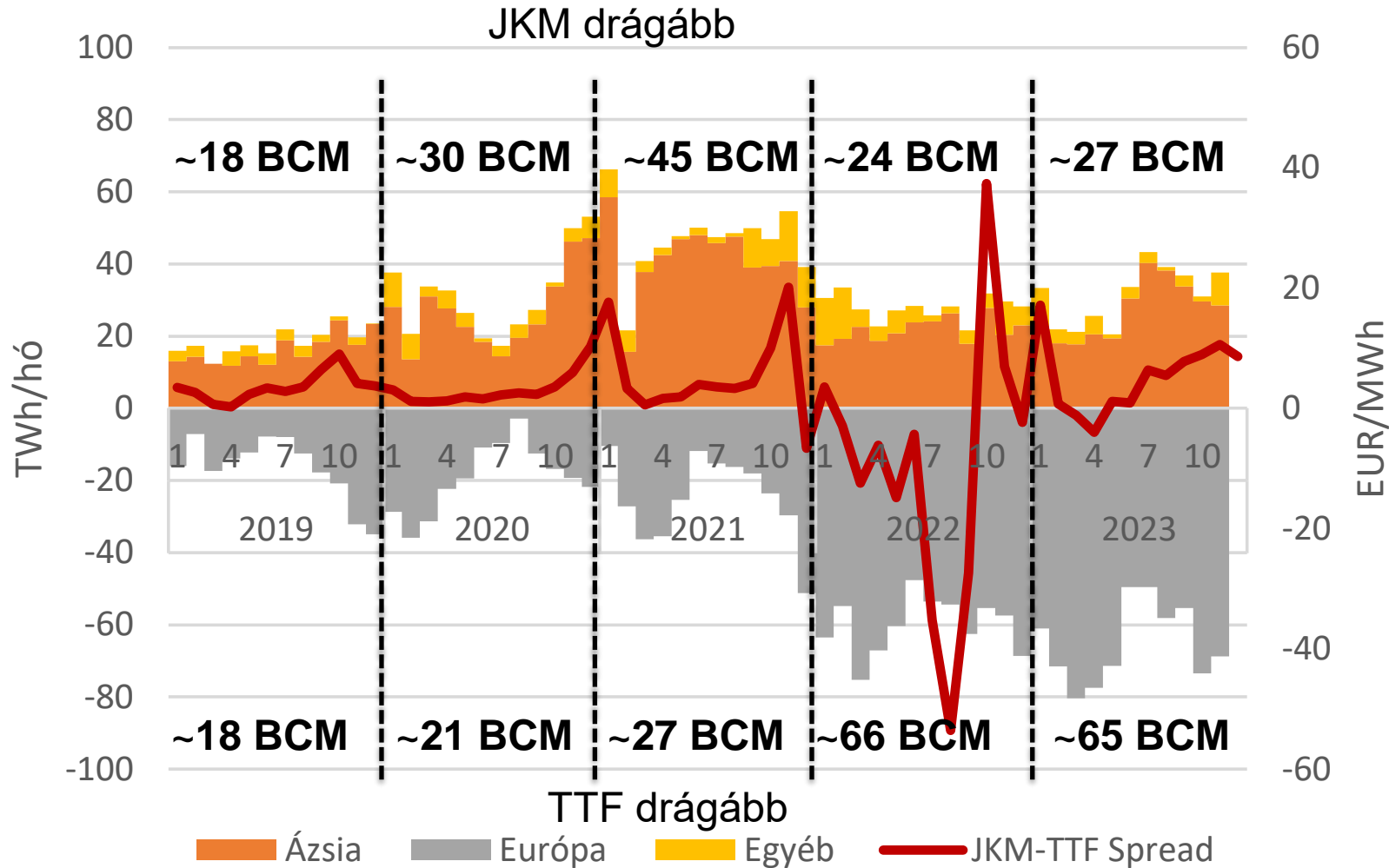
Source: Bruegel based on ENTSOG, GIE and Bloomberg

Forrás: Bruegel

A kínálatban az orosz vezetékes gázt felváltotta az LNG...

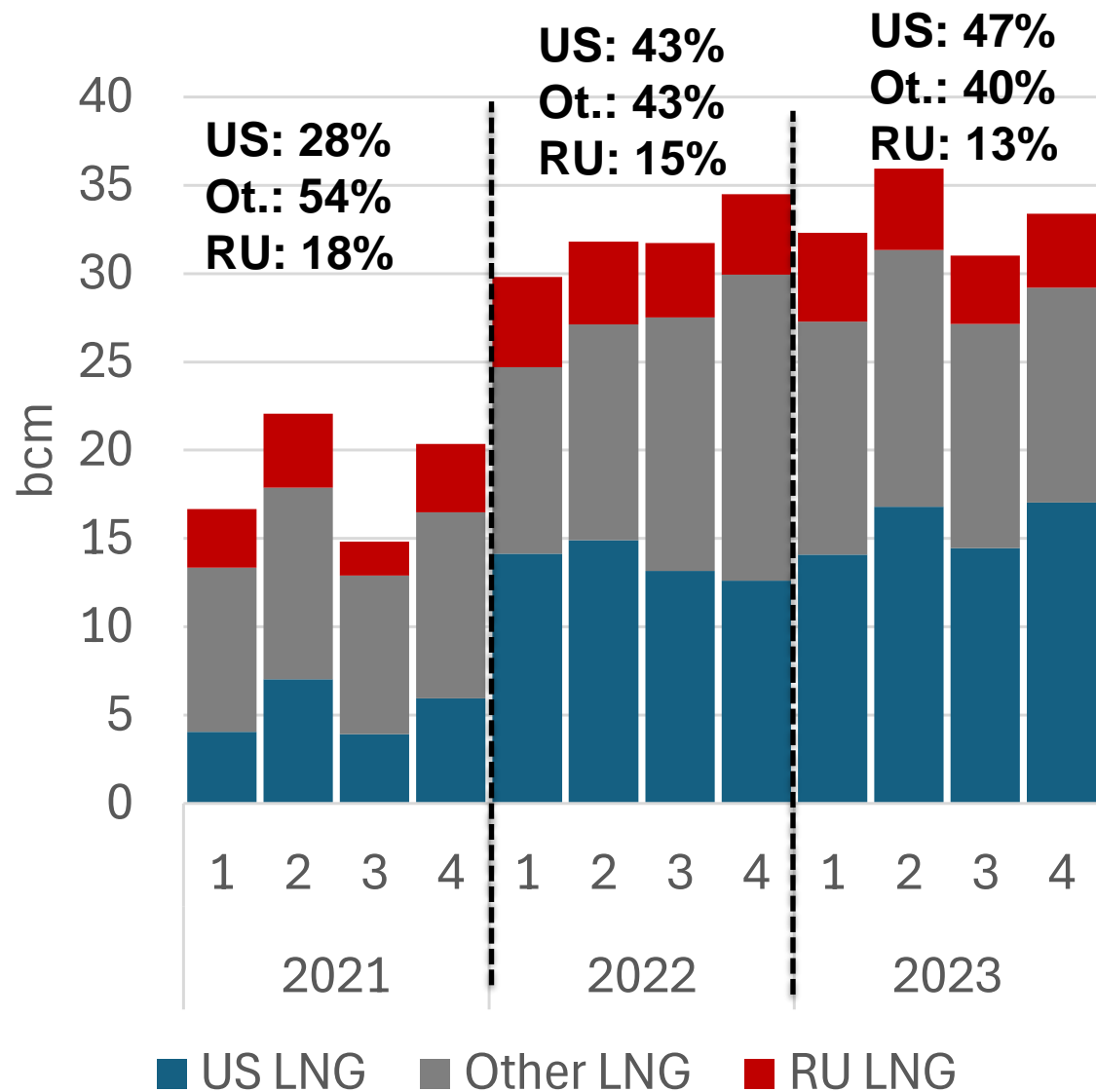
...melynek nagy része amerikai LNG volt, 2022-ben és 2023-ban az US LNG export 70%-a érkezett Európába

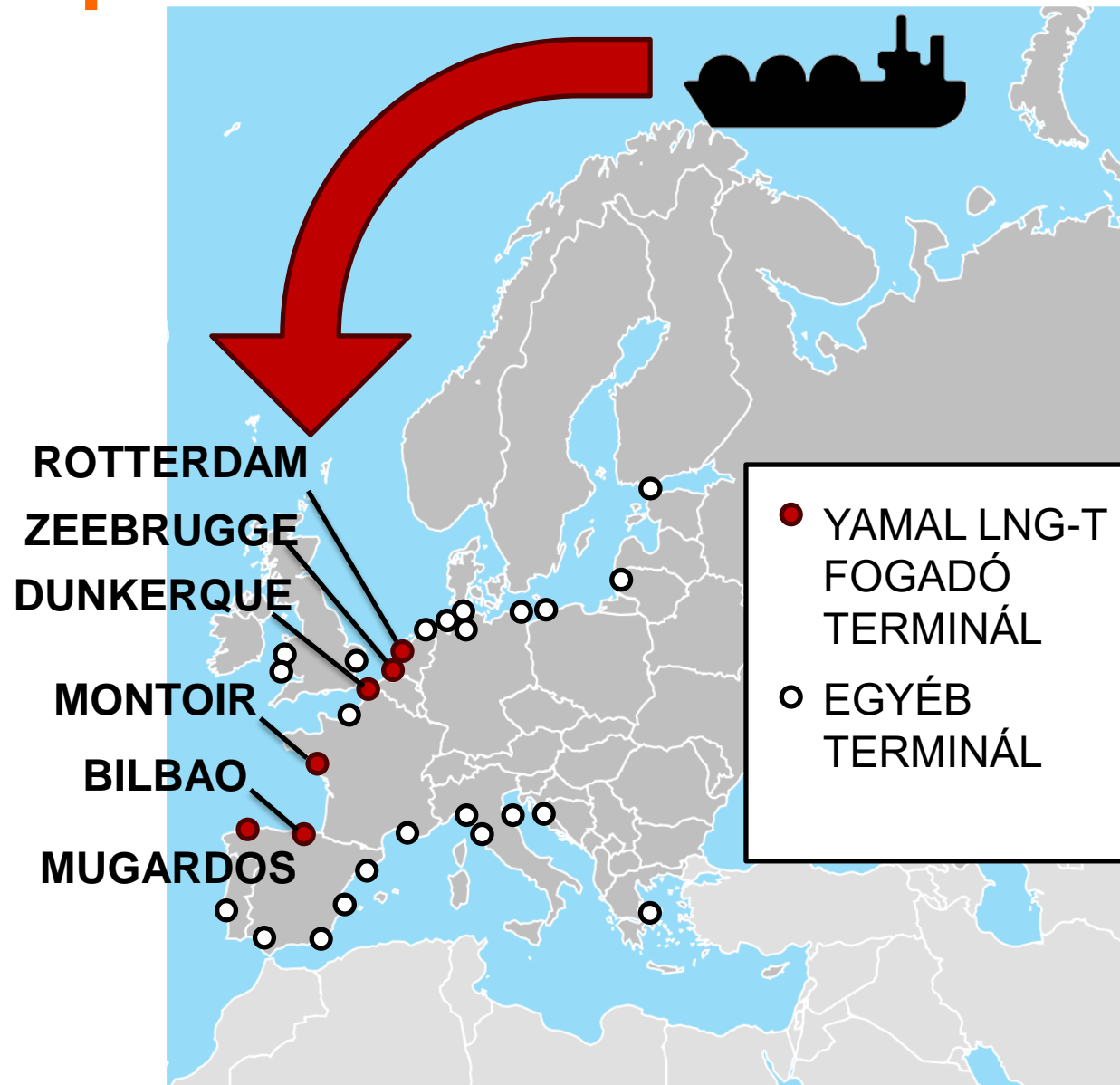
US LNG export				
	JKM-TTF Spread	Asia	Europe	Egyéb
2019	3.5	46%	47%	6%
2020	3.1	54%	38%	8%
2021	5.3	57%	35%	8%
2022	-9.3	25%	68%	7%
2023	8.9	22%	71%	8%

Adatok forrása : EIA, EEX, Investing.com

Az orosz LNG hat nyugat-európai kikötőbe érkezik

Adatok forrása: [Bruegel](#)

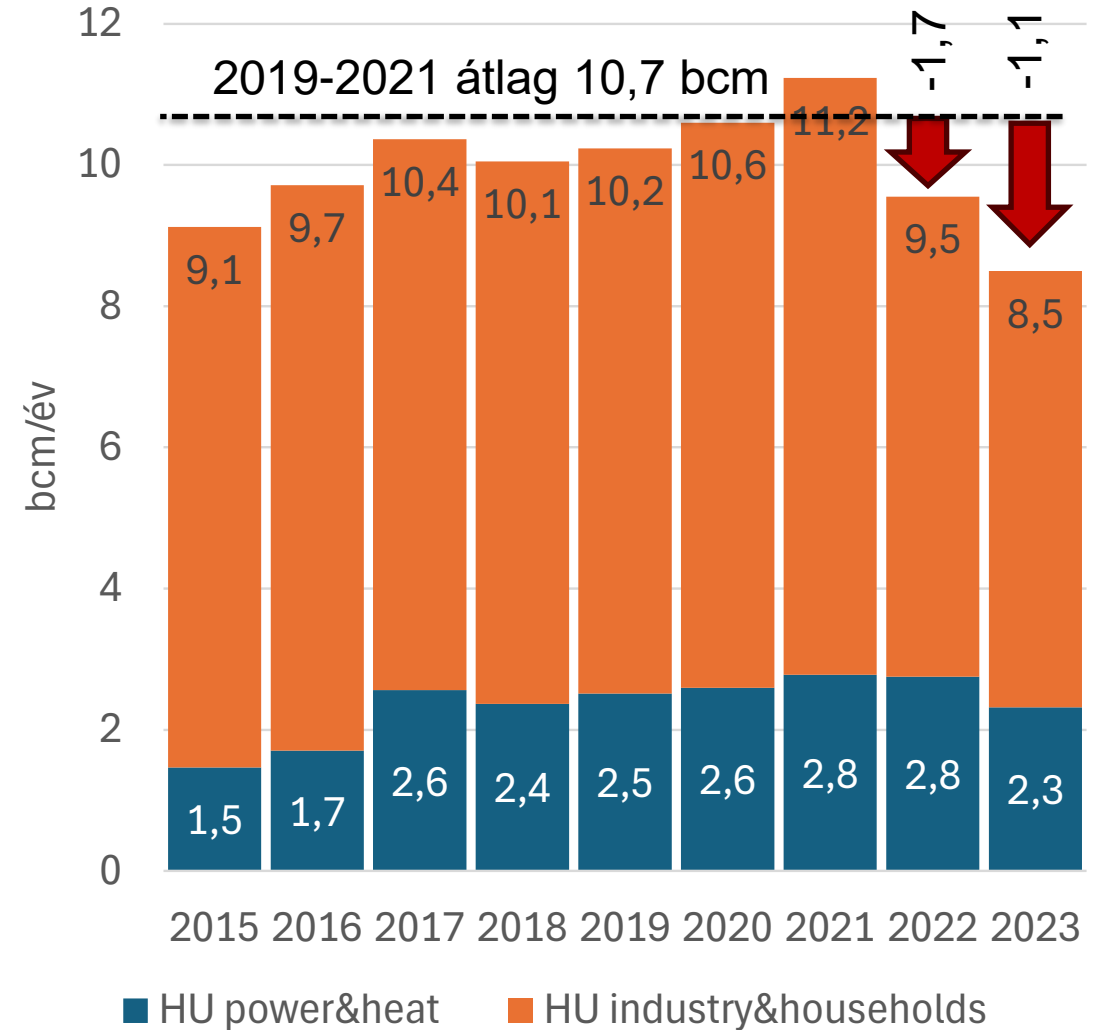
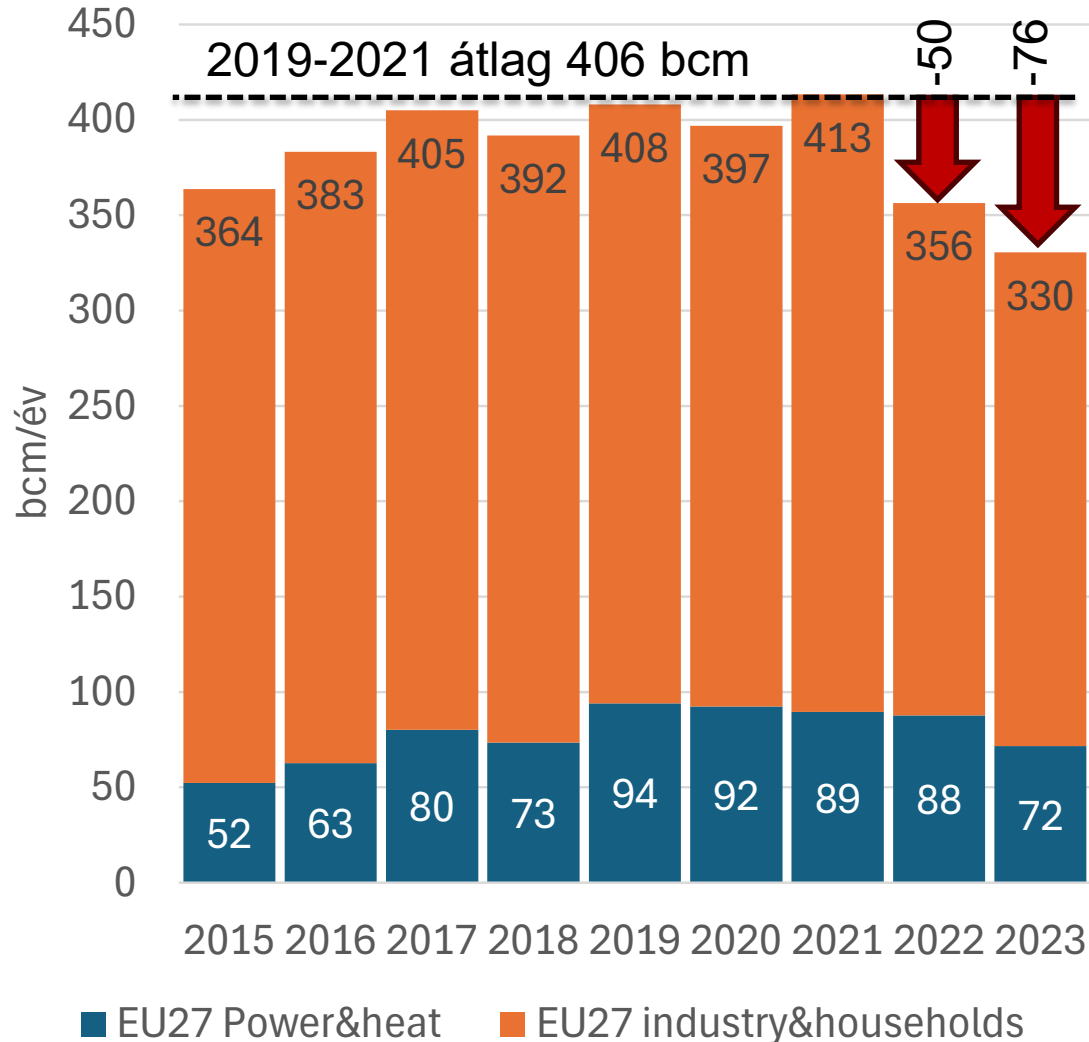
Forrás: [Ürgewald](#)

Az LNG terminálok átlagos kihasználtsága 50% feletti volt 2022-ben és 2023-ban

		2021	2022	2023			2021	2022	2023
BE	Zeebrugge LNG Terminal	22%	61%	61%	FR	Le Havre	0%	0%	4%
DE	Brunsbüttel FSRU	0%	0%	47%	FR	Montoir de Bretagne LNG Terminal	46%	86%	70%
DE	Ostsee FSRU Lubmin	0%	0%	13%	GR	Revythoussa LNG Terminal	25%	39%	35%
DE	Wilhelmshaven FSRU	0%	2%	79%	HR	Krk	60%	87%	90%
ES	Barcelona LNG Terminal	15%	23%	19%	IT	FSRU OLT Offshore LNG Toscana	25%	2%	65%
ES	Bilbao LNG Terminal	56%	76%	77%	IT	Panigaglia LNG Terminal	26%	54%	62%
ES	Cartagena LNG Terminal	21%	37%	25%	IT	Piombino FSRU	0%	0%	21%
ES	Huelva LNG Terminal	30%	39%	31%	IT	Porto Levante LNG Terminal	92%	89%	88%
ES	Mugardos LNG Terminal	55%	55%	66%	LT	FSRU Independence	36%	72%	73%
ES	Sagunto LNG Terminal	22%	46%	36%	NL	EEMshaven	0%	13%	71%
FI	Inkoo LNG terminal	0%	0%	3%	NL	Rotterdam Gate Terminal	49%	92%	87%
FR	Dunkerque LNG Terminal	27%	75%	61%	PL	Świnoujście LNG Terminal	68%	80%	84%
FR	Fos Cavaou LNG Terminal	53%	92%	72%	PT	Sines LNG Terminal	84%	82%	68%
FR	Fos Tonkin LNG Terminal	43%	51%	53%	UK	Isle of Grain LNG Terminal	25%	35%	35%

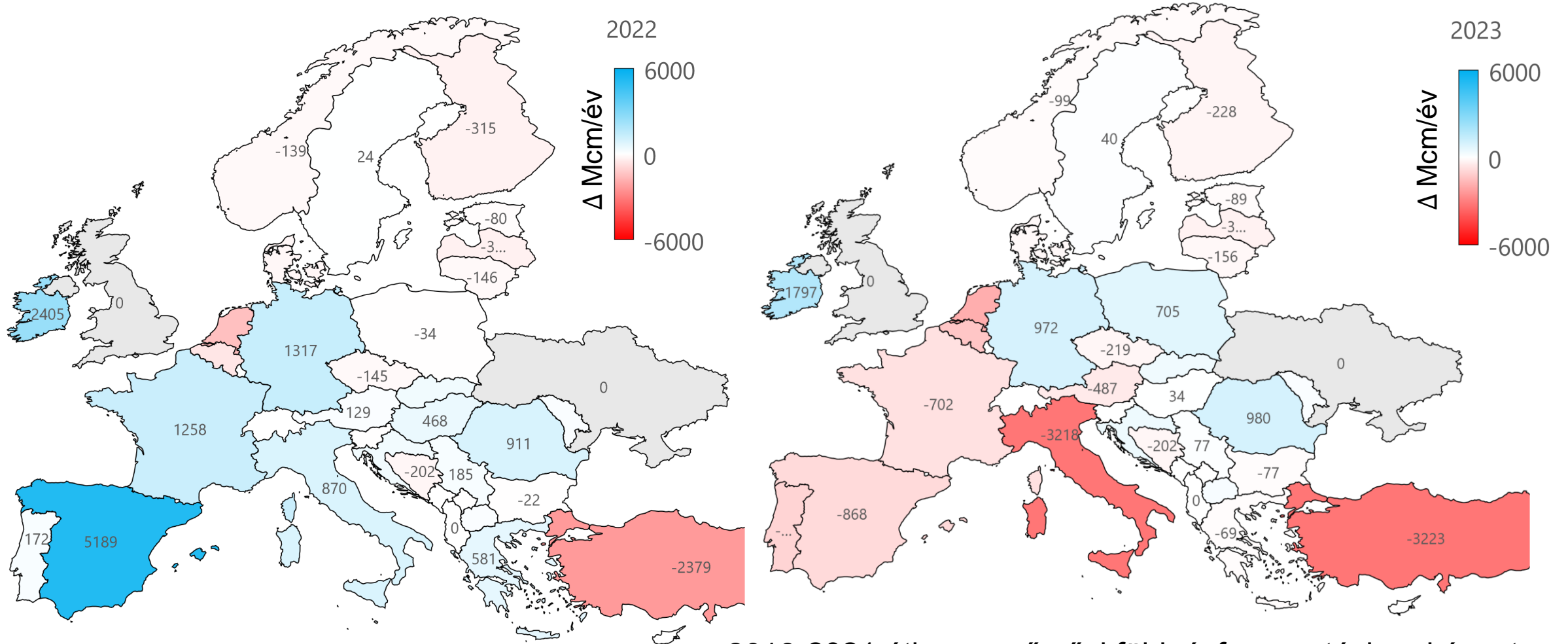

Az EU27 és HU földgázfogyasztása 10-20%-kal csökkent

Adatok forrása: Eurostat Supply, transformation and consumption of gas - monthly data

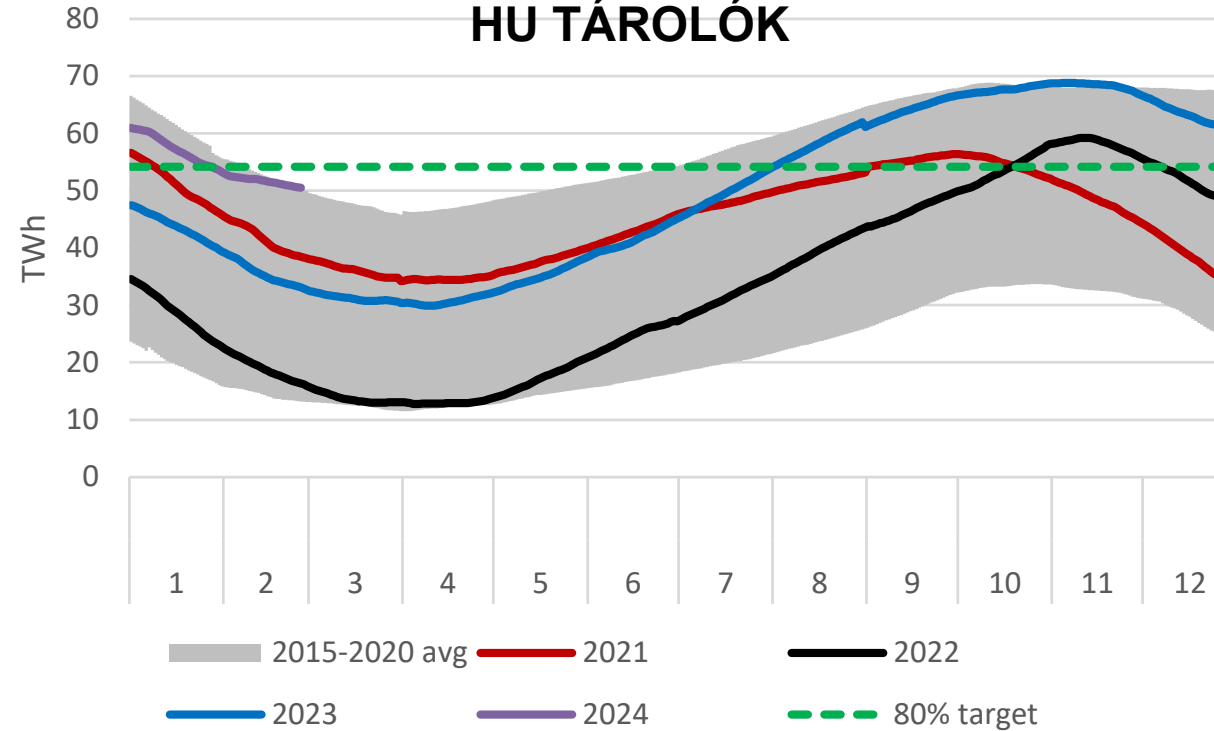
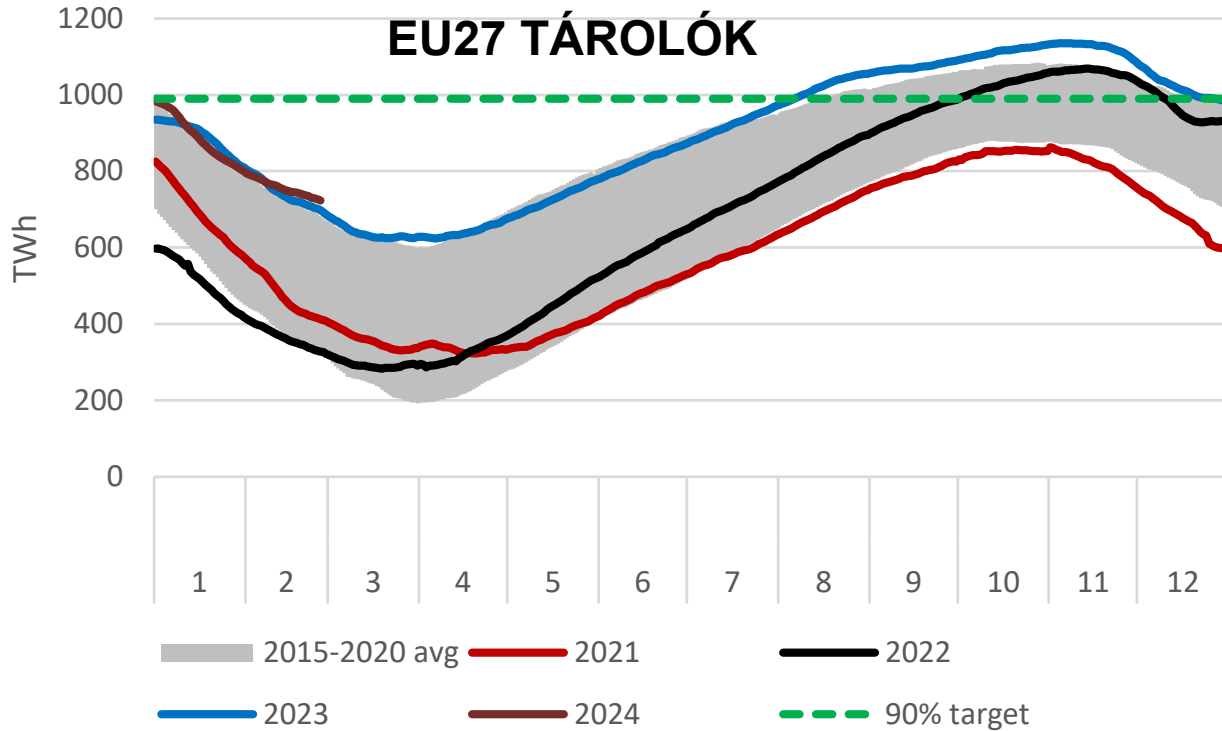
Villamosenergia-és hőerőművek földgázfogyasztása

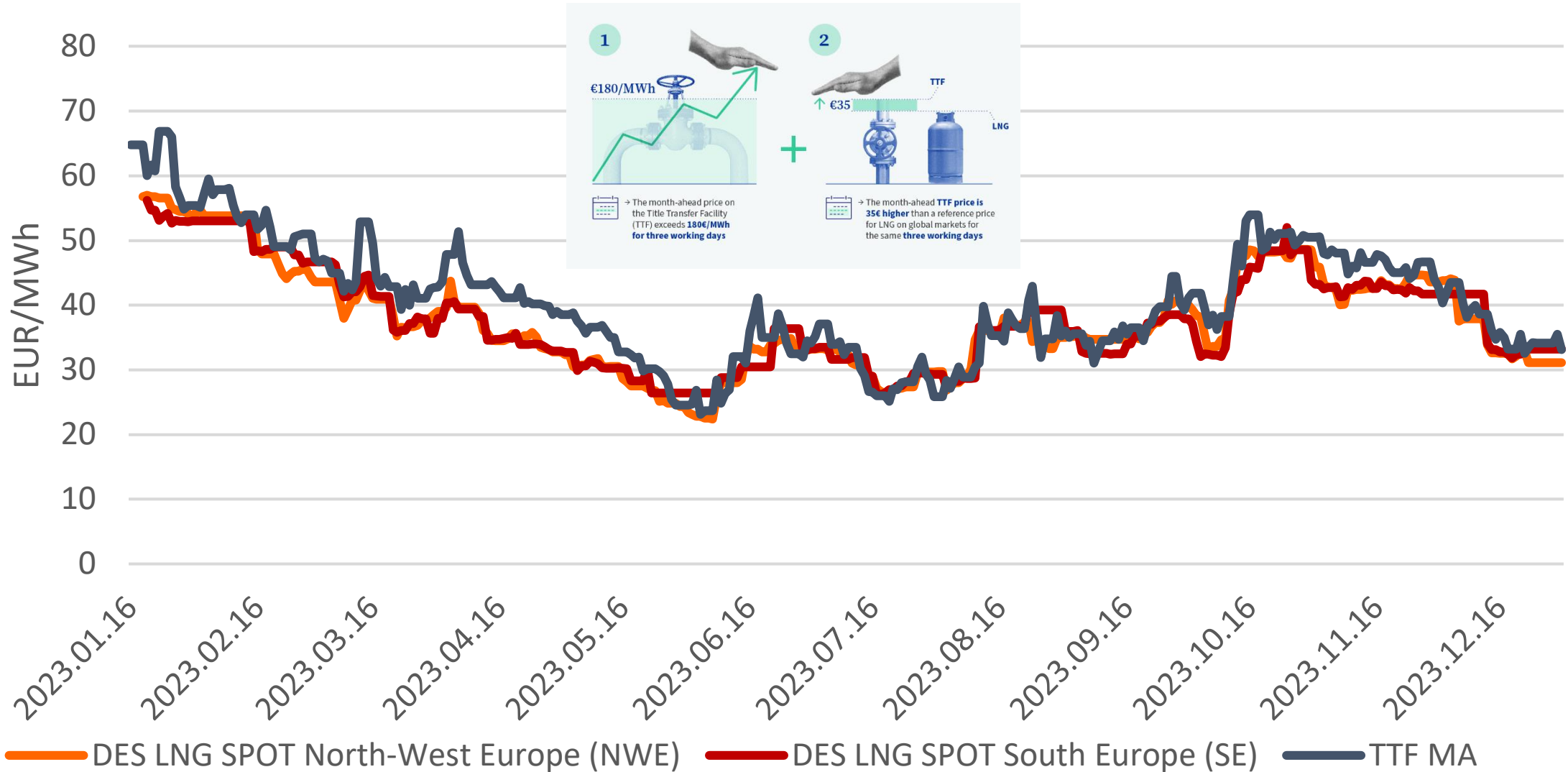
2019-2021 átlagos erőművi földgázfogyasztáshoz képest

Adatok forrás: Eurostat

Enyhe tél, magas tárolói töltöttség

A TTF átlagosan 2 EUR/MWh drágább, mint az LNG

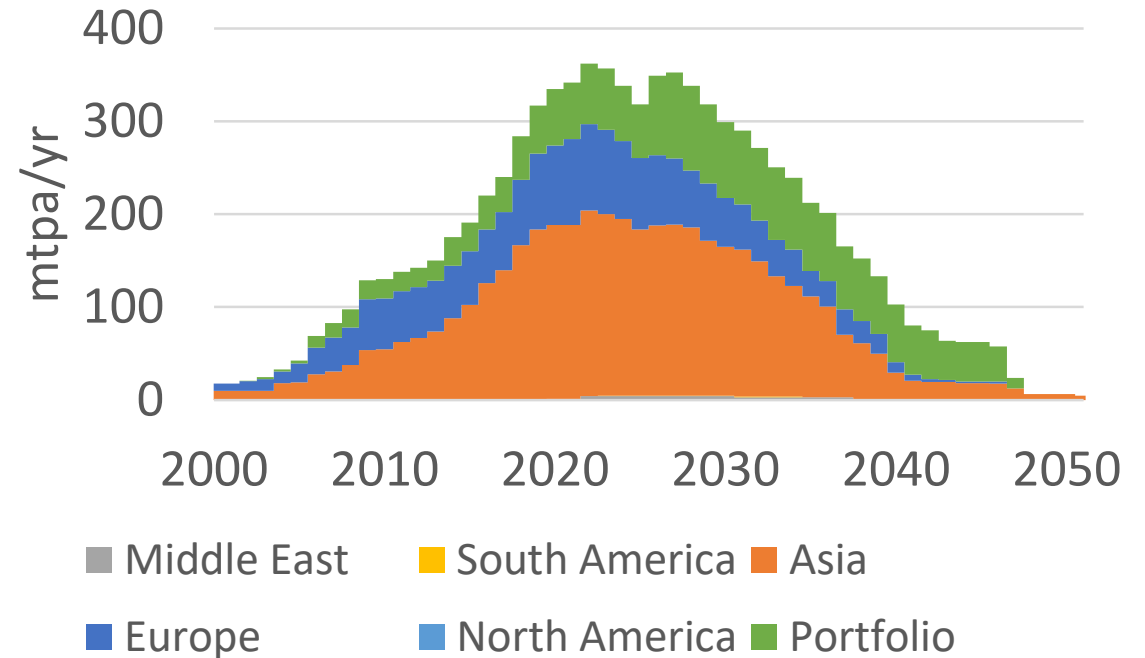
Adatok forrása: ACER

Elköteleződik-e Európa új hosszú távú szerződésekkel?

Table 1: Status of Gazprom's long-term contracts to Europe

Country	Volume	Status
<i>Terminated</i>		
Poland	10.0	Expired
Bulgaria	3.0	Expired
Finland	3.0	Halted
Latvia	1.4	Halted
Netherlands	2.0	Expired
Czechia	9.0	Expired
Slovenia	0.6	Expired
<i>Under legal review</i>		
Germany	35.0	Arbitration
Italy	22.0	Arbitration
France	13.5	Arbitration
Denmark	1.9	Suspended
<i>Active</i>		
Hungary	4.5	Flowing
Austria	6.0	Flowing
Slovakia	6.5	Flowing
Serbia	2.2	Flowing
Croatia	1.0	Flowing
Bosnia	0.4	Flowing
North Macedonia	0.4	Flowing
Greece	3.0	Flowing

Adatok forrása: OIES

Adatok forrása: GIIGNL annual report

2023-ban QatarEnergy 3 szerződést kötött európai cégekkel (Shell, Total, ENI), ~8 mtpa
 Ázsiai vevőkkel ~21 mtpa
 SEFE-Equinor: 10 bcm/év 2024-2031

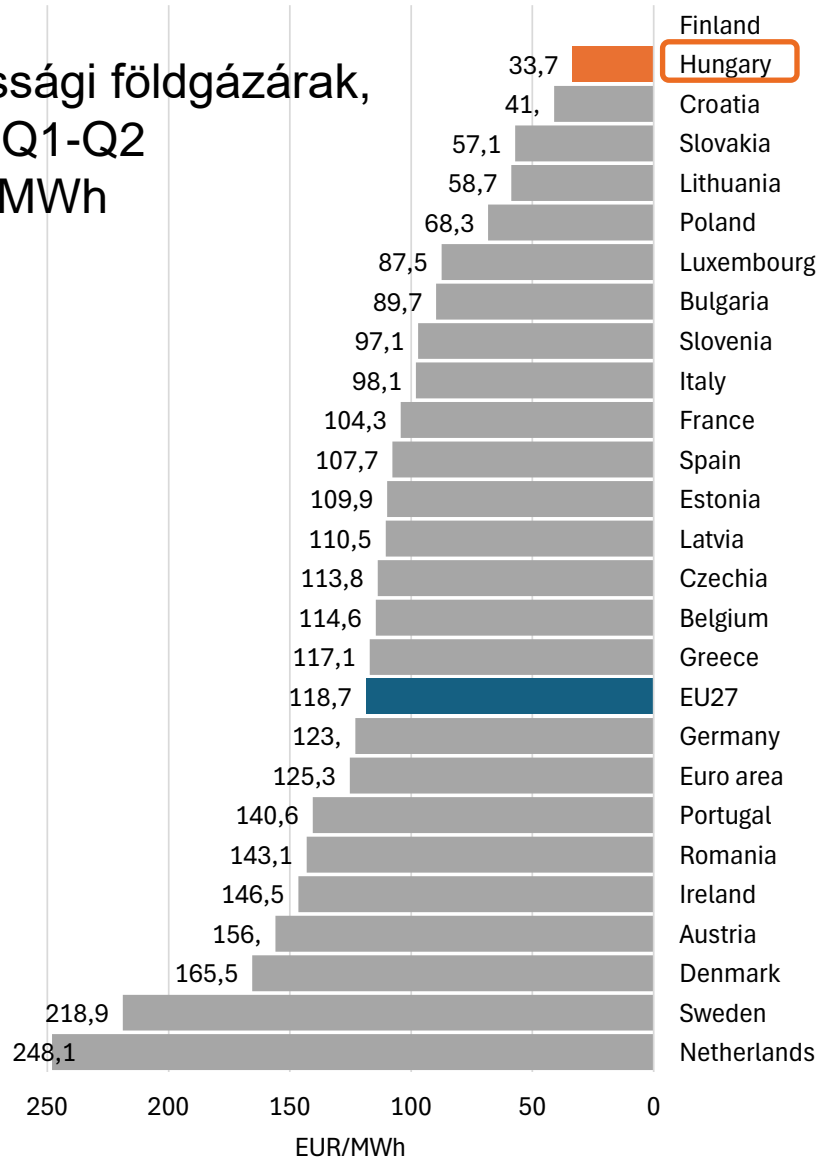
Aggregate EU platform – sikeres beszerzés?

- Kereslet aggregálás hálózati pontokra, a PRISMA platformon
- LNG, csővezetékes gáz, DE orosz pontok és a Yamal LNG kizárva
- Rövid távú tenderek
- 2023 első 4 kör: 42 bcm kereslet és kínálat matching, szerződés platformon kívül
- Közép távú tenderek:
 - 2024-2029
 - 100 bcm kínálat, 34 bcm kereslet az első körben

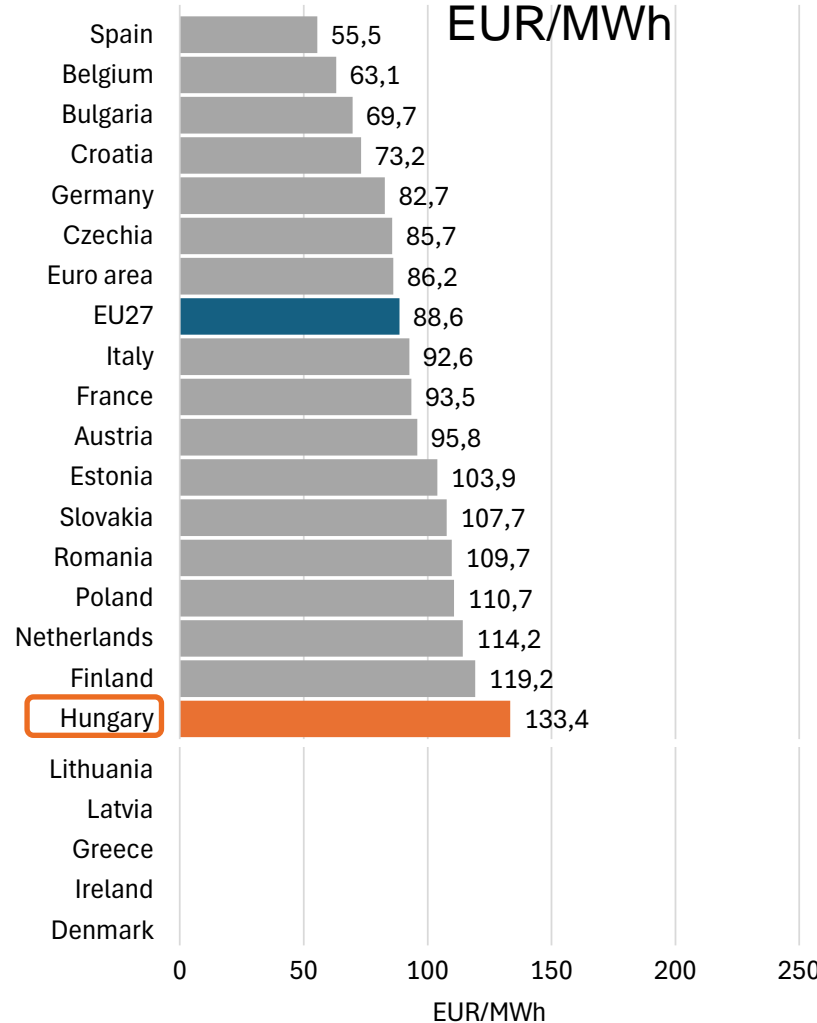
Forrás: [European Commission](#)

EU vállalati energiaárak vs HU vállalati energiaárak

Lakossági földgázárak,
2023 Q1-Q2
EUR/MWh

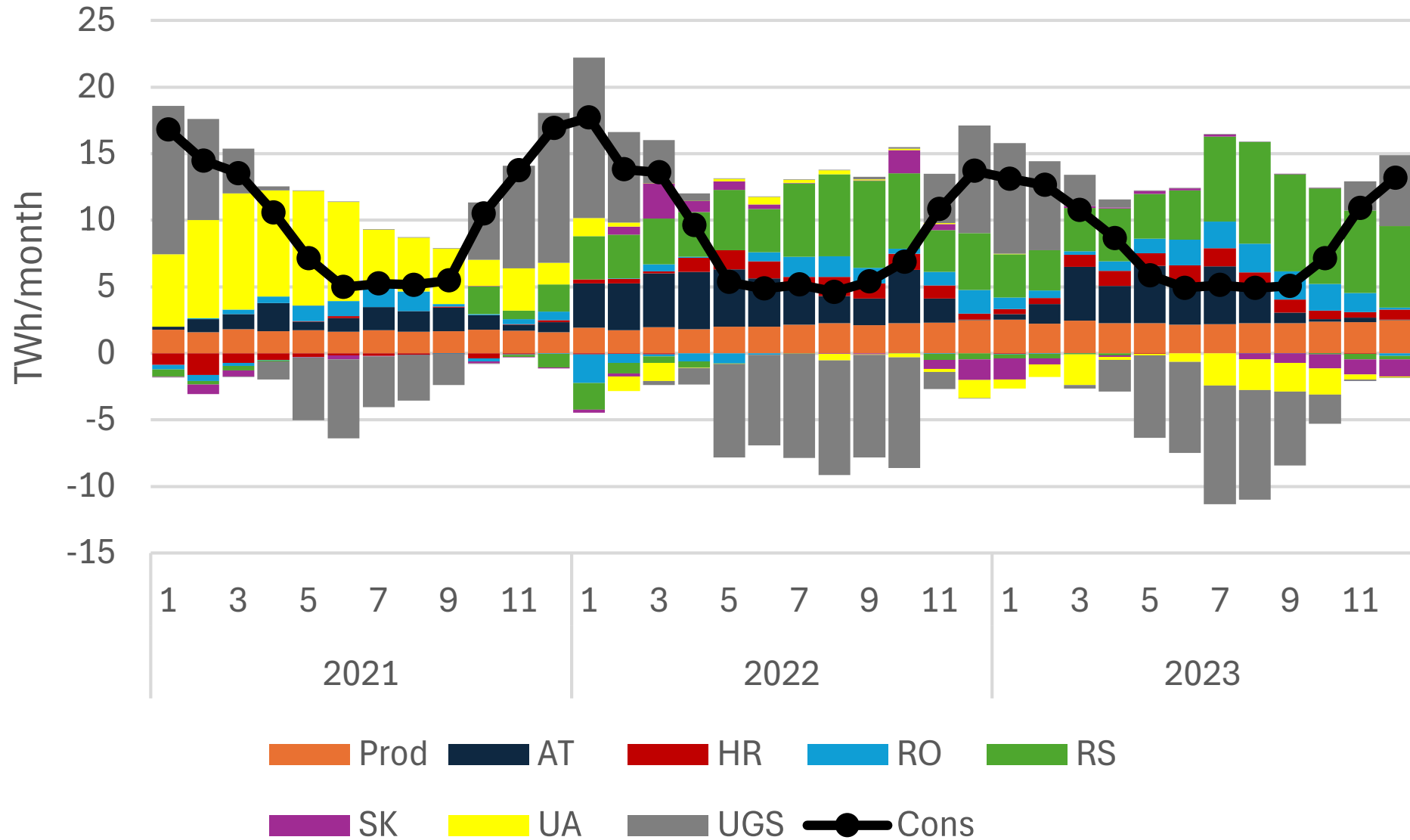

Ipari földgázárak,
2023 Q1-Q2
EUR/MWh

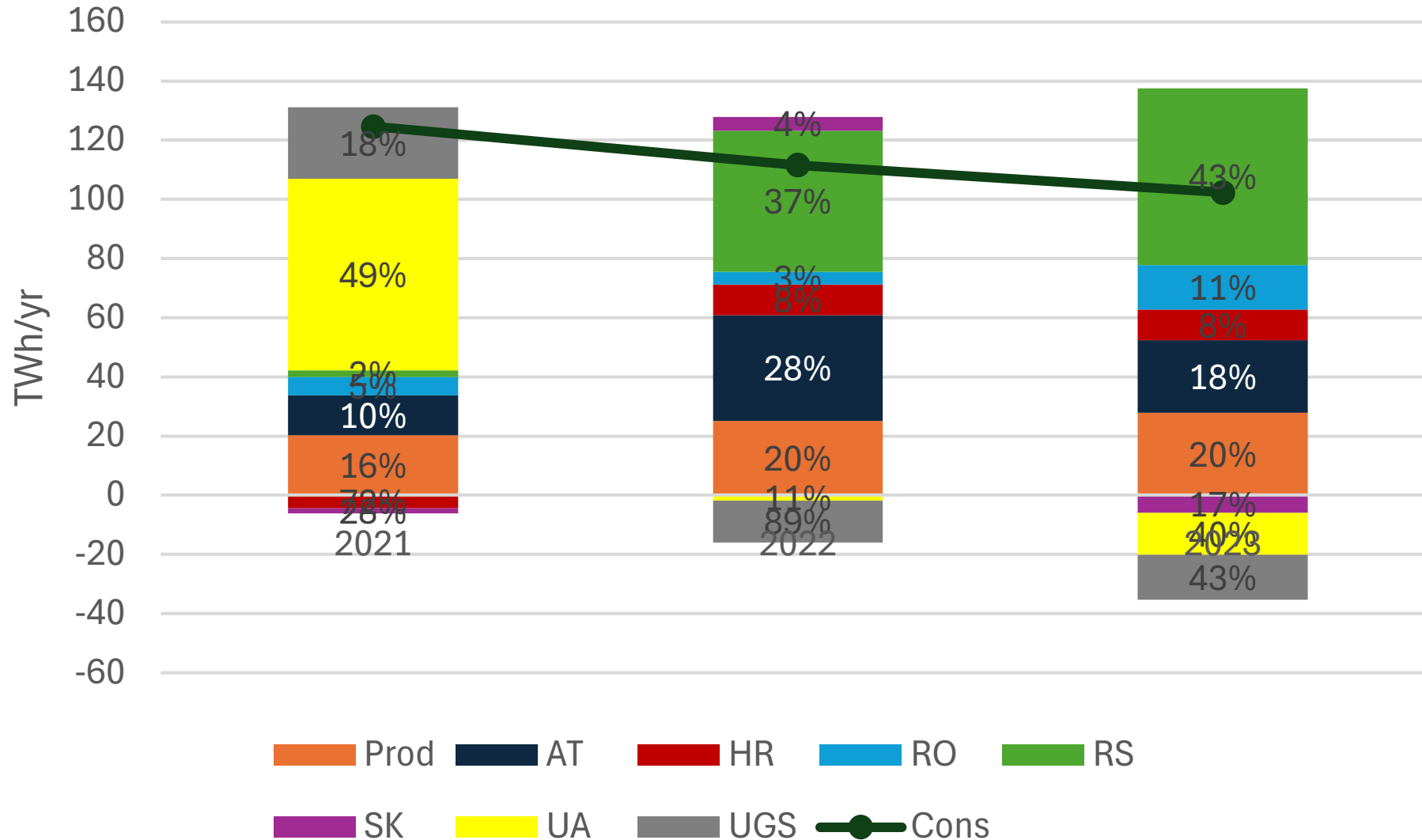
Adatok forrása: Eurostat

A magyar forrásszerkezet átrendeződött a déli irányra

Adatok forrása: FGSZ IP

A szállított mennyiségek a válság óta nőttek is

Mit hoz a jövő?

- Hogyan alakul az ukrán földgáztranzit jövője?
- Lesz-e teljes orosz gázkivezetés Európában?
- Szétaprózódhatnak-e újra tartósan az európai földgázpiacok?
- Mik voltak a válság legnagyobb tanulságai?
- Elégségesek-e a bevezetett európai és tagállami intézkedések egy jövőbeli válság megelőzésére?
- Mely intézkedések maradnak velünk hosszú távon?
- Tartós marad-e a keresletalkalmazkodás (ipar, lakosság)?

Köszönöm a figyelmet!

Kotek Péter

peter.kotek@rekk.hu

www.rekk.hu